

Sigtede, er Udkastet bleven staaende ved en Ordning, der kræves, for at man med Rette kan sætte dette store Apparat i Bevægelse, for det Første en betydelig Straf, men for det Andet, som Regel, tillige, at Sagens konkrete Bestaaenhed i det Enkelte er en saadan, at den stiller Fordringer til en meget omhyggelig Afgjørelse, og forsaavidt man ikke kan finde gode Kriterier og ikke ubetinget kan sige, at det kommer an paa, om der er afslagt Tilstaaelse eller ikke — thi der kan jo være særdeles vigtige Retsspørgsmaal, der staa uløste her — saa desuagtet at lade Anvendelsen være afhængig af, at den Sigtede vælger den og ikke erklærer sig enig i, at Sagen afgjøres lettere uden Rævninger. Dette er dog ikke den eneste Regel. Ved Siden af staa visse Tilfælde, hvor Rævningerne nødvendigvis skulle med, og andre Tilfælde, hvor det for at hjælpe paa mulige Vanfæligheder, som Ordningen frembyder, er lagt i Rættens Haand at bestemme paa Andragende, om Rævningerne skulle med. Det er altsaa det tredje og sidste Punkt, som karakteriserer Udkastet, at det knytter til den mundtlige og offentlige Anklageproces, indordner i denne, Rævningeprocessen for Sager af særlig Betydning for den Sigtede. — Jeg skal til Slutning bemærke, at saaledes som Lovudkastet foreligger, i den Stikelse, det har, er det indlysende, at det ikke kan tænkes at blive til Lov uden i Forbindelse med Udkastet om den borgerlige Retspleie og Udkastet om Retsorganisationen, hvorpaa det bygger, men jeg er ogsaa overbevist om, eller der er i det Mindste al Anledning til at antage, at den Erkendelse, Folkethinget havde i 1867 af, at Procesreformen ikke kunde fremmes uden i Sammenhæng med Reformen af den borgerlige Retspleie, vilde gentage sig, hvis man nu prøvede paa at løse de to Sager fra hinanden. Den Anledning, der blev givet i 1867 fra Folkethingets Side, laa ogsaa til Grund for Regjeringens Beslutning om at tage Spørgsmaalet i det Hælfed op, ligesom den ogsaa ligger til Grund for Kommissionens Arbejde, og det var vist en fuldstændig rigtig Løselse fra Folkethingets Side, der da gav sig Udtryk. Jeg for min Part tror, at selv om Udkastene blive ganske andre, vilde de to Sider af Reformen dog ikke kunne løses fra hinanden.

S. Steffensen: Det er min lidet tåknemlige Opgave at tage Ordet for at udtale en Anskuelse, som rimeligvis vil finde Tilslutning hos meget Faa, men Modstand hos de Fleste. Jeg kan nemlig ikke negte, at jeg ved at studere de forelagte Udkast til en Procesreform er kommen til den Anskuelse, at det vilde være ønskeligt, om man kunde gennemføre Forslagene i alt Bæsteligst overensstemmende med deres forelagte Indhold, men saaledes, at man lod Spørgsmaalet om Indførelsen af Rævningeinstitutionen hvile. Jeg tror, at de to Spørgsmaal kunne stilles fra hin-

anden, og at der ikke vil være Noget til Hinder for, at vi i og for sig indføre hele den øvrige Procesreform, men udflyde til Fremtiden, hvorledes man skal forholde sig med Rævningeinstitutionen. Jeg skjønner ikke rettere, end at der kan være god Grund til at gaa denne Vej. Det synes nemlig, at de Grundfætninger, der ibrigt ere nedlagte i det fremlagte Procesforslag: Offentlighed, Mundtlighed, Umiddelbarhedsprincippet paa Bevistets Omraade, Anklagesystemet osv., allerede have naaet en saadan Udvikling, ere blevene saa godt gennemdebatterede i Theorien, og ere blevene saaledes prøvede i Praxis, at man med frelst Samvittighed kan gaa ind paa at gennemføre en Procesreform paa Grundlag deraf. Naar vi nemlig indføre Offentlighed og Mundtlighed og altsaa skulle bryde med det nuværende Procesystem, da er det min Overbevisning, at vi hellere maatte gjøre det paa een gang og fuldt ud. At tage det delvis eller at lappe paa den nuværende Procesform og give den Skin af at være mundtlig og offentlig saaledes som f. Ex. i Sæ- og Handelsretsproceduren, tror jeg ikke vil føre til tilfredsstillende Resultater; vi vilde ikke opnaa de Fordele, som virkelig skulle naas, naar vi skulle have indført en offentlig og mundtlig Procedure. Der er et andet Omraade, hvor jeg ogsaa tror, at vi kun vilde kunne opnaa et tilfredsstillende Resultat af en Reform ved at tage den fuldt ud, det er nemlig med Hensyn til Tilveiebringelsen af de personlige Kræfter til at føre en saadan Reform med Held ud i Livet. Det er jo nemlig indlysende, at skulle vi fra den nuværende Procesform gaa over til Mundtlighed og Offentlighed, saa er det med det Samme giøvet, at vi bør foretage en Reform af Dommerstanden og Sagsførerstanden. Det er helt andre praktiske Egenstaber, der udkræves hos Dommerpersonalet og Sagsførerpersonalet, naar de skulle gaa over til en mundtlig og offentlig Procedure, end de Egenstaber, der udkræves under den nuværende Procesform, og vi vilde ikke faae, det er min Overbevisning, nogen dygtig uddannet Dommerstand og Sagsførerstand til Benyttelse under den nye Retsreform, naar vi, som den erede Justitsminister forleden Dag sagde, ikke springe i det. Medens jeg saaledes kan slutte mig til Forslagene paa de allerfleste Punkter, er der derimod, som sagt, eet Omraade, hvor jeg ikke kan slutte mig dertil. Det er Spørgsmaalet om Rævningers Indførelse. Denne Institution har jo sit oprindelige Hjem i England. Den er der uddannet ikke saa meget ved Lovgivning som ved en vistnok sex eller syv-hundredeaarig Praxis og Sædvane. Derigjennem har den udviklet sig saaledes, som Livets Behov krævede det, og idet den har faaet sin Udvikling gjennem Dommere og Rævninger, har den tillige opdraget Dommerne og Rævningerne til at bruge den paa en saadan Maade, at man kan være tjent dermed. Det er aldeles pænsynligt, at en Retsforfatning, der er uddannet paa denne Maade og